

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การสำรวจถิ่นอาศัยและชีววิทยาของต๊กแตนใบไม้

Phyllium westwoodii Wood-Mason

ผู้เขียน

นายพิพัฒน์พงษ์ ต๊ะทองคำ

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) กัญญาวิทยา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไสว บูรณพานิชพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร. ปิยะวรรณ สุทธิประพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การสำรวจต๊กแตนใบไม้ *Phyllium westwoodii* Wood-Mason ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ทา และอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่าถิ่นอาศัยของต๊กแตนใบไม้เป็นสภาพป่าเต็งรัง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางอยู่ในช่วง 500-600 เมตร มีไม้วงศ์ยางเป็นไม้เด่นกระจายอยู่ทั่วไป พืชอาหารของต๊กแตนใบไม้จากการสำรวจ มีทั้งหมด 8 วงศ์ จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ 1) วงศ์ Anacardiaceae คือ มะม่วง *Mangifera indica* L. และรักใหญ่ *Gluta usitata* (Wall.) Ding Hou 2) วงศ์ Burseraceae คือ มะกอกเกลื้อน *Canarium subulatum* Guill. 3) วงศ์ Dipterocarpaceae คือ เต็ง *Shorea obtusa* Wall. รัง *Shorea siamensis* Miq. ยางนา *Dipterocarpus alatus* Roxb. และยางเหียง *Dipterocarpus obtusifolius* Teijsm. ex Miq. 4) วงศ์ Fagaceae คือ ก่อแป้น *Castanopsis diversifolia* (Kurz) King 5) วงศ์ Irvingiaceae คือ กระจับปี่ *Irvingia malayana* Oliv. ex A. Benn. 6) วงศ์ Meliaceae คือ กัดลิ้น *Walsura trichostemon* Miq. 7) วงศ์ Papilionoideae คือ ประดู่ป่า *Pterocarpus macrocarpus* Kurz และ 8) วงศ์ Sapindaceae คือ ลำไย *Dimocarpus longan* Lour.

ชีววิทยาของต๊กแตนใบไม้ที่ได้ทำการศึกษาในห้องปฏิบัติการ พบว่า ต๊กแตนใบไม้มีวงจรชีวิตที่ยาวนาน โดยเฉพาะระยะตัวอ่อนที่พัฒนาเจริญไปเป็นเพศเมีย ตัวอ่อนมีการลอกคราบ 9 ครั้ง ก่อนเป็นตัวเต็มวัย ระยะตัวอ่อนใช้เวลา 254.10 ± 5.55 วัน ส่วนต๊กแตนใบไม้ที่เจริญไปเป็นเพศผู้ ตัวอ่อนมีการลอกคราบ 8 ครั้ง ใช้เวลาในการเป็นตัวอ่อนนาน 244.60 ± 6.10 วัน ตลอดระยะเวลา

ของการเจริญเติบโต มีพฤติกรรมที่น่าสนใจหลายอย่าง เช่น การพรางตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การผสมพันธุ์ การวางไข่ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการอนุรักษ์สัตว์ก้นแดน ไบไม่มีให้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Habitat Survey and Biology of Leaf Insect, *Phyllium westwoodii*
Wood-Mason (Phasmatodea: Phylliidae)

Author Mr. Pipatpong Tathongkham

Degree Master of Science (Agriculture) Entomology

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Sawai Buranapanichpan

Advisor

Lect. Dr. Piyawan Suttiaprapan

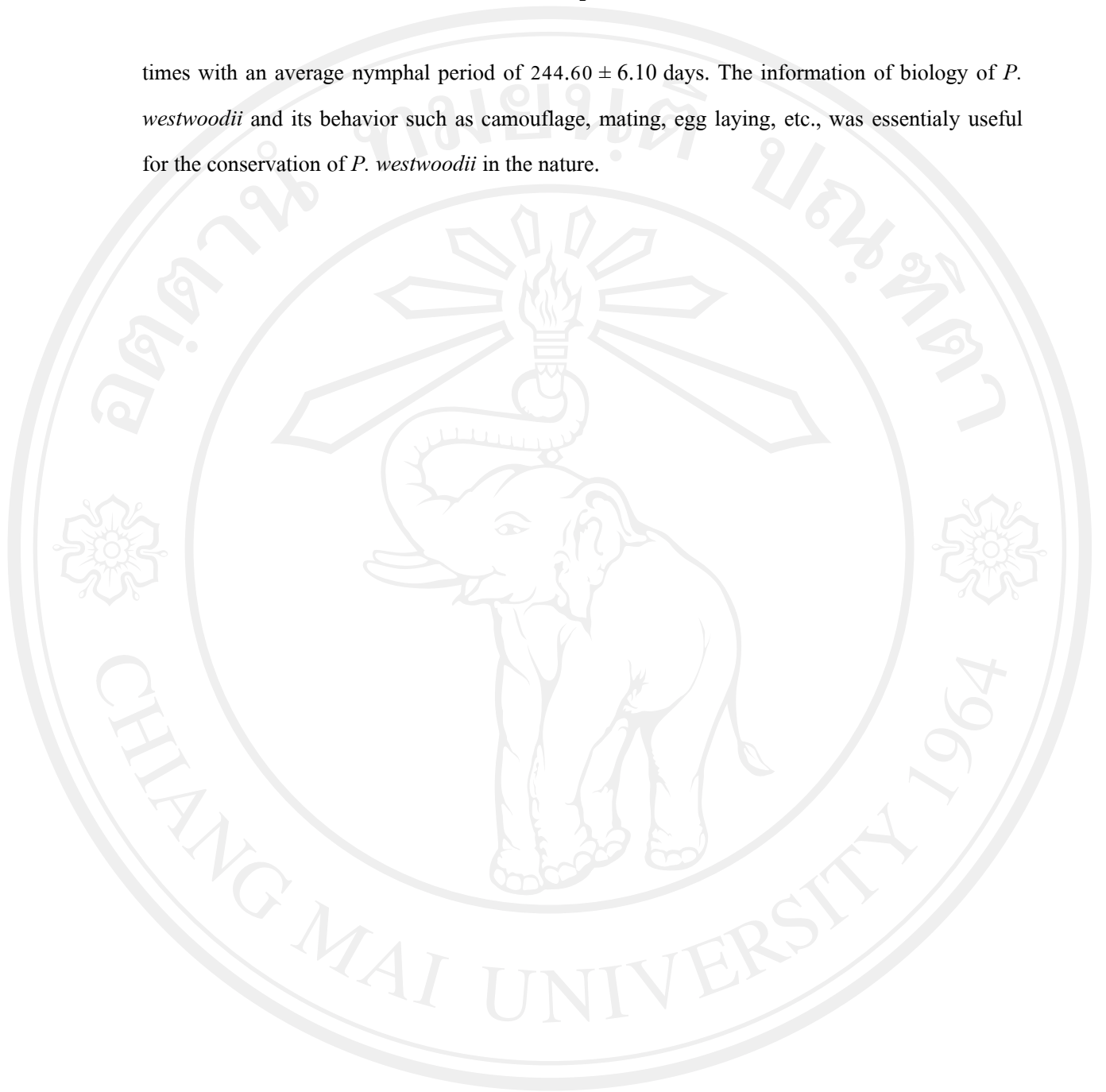
Co-advisor

Abstract

Habitat survey of leaf insect *Phyllium westwoodii* Wood-Mason was conducted in Mae Tha and Thung Hua Chang districts, Lamphun province. Habitat of *P. westwoodii* was dry dipterocarp forest with the height of 500-600 meters above mean sea level. In the survey of host plants of *P. westwoodii*, 12 species in 8 families of plant were found. The host plants were 1) Family Anacardiaceae: Mango, *Mangifera indica* L. and Burmese Lacquer, *Gluta usitata* (Wall.) Ding Hou; 2) Family Burseraceae: Makok kluean, *Canarium subulatum* Guill.; 3) Family Dipterocarpaceae: Taengwood, *Shorea obtusa* Wall.; Burmese sal, *Shorea siamensis* Miq.; Yang-Na, *Dipterocarpus alatus* Roxb. and Yang Hiang, *Dipterocarpus obtusifolius* Teijsm. ex Miq.; 4) Family Fagaceae: Ko-Paen, *Castanopsis diversifolia* (Kurz.) King; 5) Family Irvingiaceae: Wild Almond, *Irvingia malayana* Oliv. ex A. Benn.; 6) Family Meliaceae: Kat lin, *Walsura trichostemon* Miq.; 7) Family Papilionoideae: Burma Padauk, *Pterocarpus macrocarpus* Kurz and 8) Family Sapindaceae: Longan, *Dimocarpus longan* Lour.

The biology of *P. westwoodii* was studied in the laboratory. The results revealed that *P. westwoodii* had a long life cycle especially in nymphal stage. The female nymphs molted 9 times with an average nymphal period of 254.10 ± 5.55 days while those male nymphs molted 8

times with an average nymphal period of 244.60 ± 6.10 days. The information of biology of *P. westwoodii* and its behavior such as camouflage, mating, egg laying, etc., was essentially useful for the conservation of *P. westwoodii* in the nature.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved